

**CONSERVATORIO PROFESIONAL DE MÚSICA
DE A ESTRADA**

DEPARTAMENTO DE VENTO – MADEIRA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA DE CLARINETE

CURSO 2019-20

Plans de estudos LOE

INTRODUCCIÓN

MARCO LEGAL

CARACTERÍSTICAS DO ALUMNADO

OBXECTIVOS XERAIS POR GRAOS

GRAO ELEMENTAL

CONTIDOS XERAIS POR GRAOS

GRAO ELEMENTAL

SISTEMA DE AVALIACIÓN

PRODEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA

PRODEDEMENTOS DE RECUPERACIÓN ORDINARIOS

PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO

GRAO ELEMENTAL

CURSO PRIMEIRO

CURSO SEGUNDO

CURSO TERCEIRO

CURSO CUARTO

GRAO PROFESIONAL

CURSO PRIMEIRO

CURSO SEGUNDO

CURSO TERCEIRO

CURSO CUARTO

CURSO QUINTO

CURSO SEXTO

ATENCIÓN A DIVERSIDADE

ATENCIÓN AO ALUMNADO CON TRAZOS DE DIVERSIDADE

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

TEMAS TRASVERSAIS

TRATAMENTO DAS TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN (TIC)

ANEXOS 1

ANEXO 2

PREMIOS FIN DE GRAO

CONTIDOS DA PROBA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

INTRODUCCIÓN

A presente programación didáctica foi realizada a partir do currículo oficial vixente e pretende establecer unha proposta de desenvolvemento curricular para a materia de CLARINETE durante os catro cursos do Grao Elemental e os seis do Grao Profesional dos ensinos de réxime especial de Música.

Para a elaboración desta programación, tívose en conta, en primeiro lugar, o Currículo Base, orientador e prescriptivo, do cal se tomaron os obxectivos xerais para concretalos nuns obxectivos didácticos específicos. Así mesmo, esta programación foi realizada en coherencia co Proxecto Educativo de Centro (PEC), de tal maneira que no seu deseño valoráronse coidadosamente as características e necesidades da comunidade á que vai dirixida.

MARCO LEGAL

Para a elaboración desta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes documentos legais, clasificados atendendo á súa data de publicación, de menor a maior antigüidade:

ORDE do 29 de setembro de 2015 pola que se convocan os premios extraordinarios nas ensinanzas artísticas profesionais nas modalidades de música, danza e de artes plásticas e deseño na Comunidade Autónoma de Galicia, correspondentes ao curso 2014/15. DOG do 6 de outubro de 2015.

DECRETO 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG 21 de decembro de 2011.

CIRCULAR 15/2011 da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para determinados aspectos do funcionamento dos conservatorios elementais e profesionais de música e danza.

ORDE do 4 de agosto de 2011 pola que se desenvolve o Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento Orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 18 de agosto de 2011.

DECRETO 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 19 de xaneiro de 2011.

ORDE do 28 de xullo de 2008, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 18 de agosto de 2008.

CIRCULAR 21/2008 da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se regula a avaliación e cualificación dos alumnos e das alumnas que cursan as ensinanzas elementais de música e danza dispostas nos decretos 196/2007, do 20 de setembro e 198/2007, do 27 de setembro, polos que se establece a ordenación das ensinanzas de grao elemental de danza e de música, respectivamente.

ORDE do 8 de febreiro de 2008, pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música que se establecen na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG do 26 de febreiro de 2008.

DECRETO 198/2007, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música. DOG do 25 de outubro de 2007.

DECRETO 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 31 de outubro de 2007.

CIRCULAR 9/2007 da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se ditan instrucións sobre o desenvolvemento das ensinanzas elementais e profesionais de música establecidas na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación.

CARACTERÍSTICAS DO ALUMNADO

O conservatorio está situado no concello da Estrada a 25 km de Santiago de Compostela. A Estrada é un concello de preto de 22.000 habitantes, divididos en 51 parroquias que, exceptuando a parroquia da Estrada, son de ámbito rural. Desenvolve a súa actividade económica no sector servizos e sobre todo nas explotacións agrícolas e gandeiras.

Por outra banda, a área de influencia do centro esténdese a un conxunto de comarcas lindantes e núcleos nas aforas, algúns deles pequenos, dispersos e de poboación máis reducida, dos que proceden unha parte dos alumnos. A Comarca de

Tabeirós Terra de Montes en xeral e A Estrada en particular, goza dunha gran tradición cultural e musical. A Banda Municipal da Estrada conta con máis de 140 anos de historia nutríndose hoxe en día con practicamente a totalidade dos seus músicos formados ou formándose no noso conservatorio. Ademais outras agrupacións de distintas tradicións, grupos de música moderna, agrupacións de música tradicional, orquestras, charangas, bandas de música de concellos limítrofes, etc. nótrense, tamén, de músicos formados no Conservatorio da Estrada.

A proximidade a Santiago de Compostela e que esta sexa unha cidade de enorme tradición universitaria tamén condiciona que moitos alumnos accedan ao centro por traslado para cursar ao mesmo tempo unha carreira universitaria cos estudos de música.

As principais motivacións para o estudo neste centro son:

- A obtención dun título que lles abra as saídas profesionais e que posibilite a continuidade de estudo no Grao Superior de Música
- A ubicación do CMUS.
- A calidade da ensinanza.

En canto ao nivel de superación dos obxectivos establecidos nas programacións dos distintos departamentos, podemos cualificalo de notable tanto no Grao Elemental como no Grao Profesional.

O clima existente entre o alumnado e o profesorado do centro é óptimo, sendo este un dos valores máis apreciados por ambas partes. Concluimos que ao ser este un centro de ensinanzas artísticas, o grao de satisfacción do alumnado co centro é alto, por non ser obrigatorios os devanditos estudos.

OBXECTIVOS XERAIS

GRAO ELEMENTAL

Coñecer a montaxe, mantemento e limpeza do clarinete.

Adquirir as bases dunha boa técnica respiratoria, embocadura e emisión.

Adaptar unha correcta posición corporal e do instrumento.

Conseguir un son estable e equilibrado nos sons que abarcan do Mi_2 ata o Fa_5 .

Perfeccionar o sentido da afinación e musicalidade na interpretación individual e en grupo.

Adquirir unha técnica básica para que o clarinete se converta no seu medio de expresión.

Dominar escalas maiores e menores, naturais e harmónicas de todas as tonalidades.

Interpretar textos musicais con corrección, perfeccionamento aspectos básicos como: emisión, fraseo, afinación a través dunha análise formal.

Desenvolver hábitos de estudo, utilizando as técnicas traballadas e a capacidade de autocontrol e autocrítica.

Adquirir criterios de valoración e ser esixentes no seu propio traballo.

CONTIDOS XERAIS

GRAO ELEMENTAL

Práctica de escalas, arpejos e terceiras de todas as tonalidades maiores e menores.

Desenvolvemento da técnica a través de exercicios de mecanismo.

Perfeccionamento na emisión de sons, a coordinación de aspectos técnicos e distintas articulacións.

Traballo de estudos específicos que permitan solucionar dificultades mecánicas e técnicas concretas.

Aplicación correcta dos aspectos mecánicos e técnicos á interpretación.

Interpretar un repertorio básico, que inclúa obras de épocas e estilos distintos.

Interpretación en grupo perfeccionando a afinación e a musicalidade.

Aplicación de criterios e capacidade para resolver cuestións técnicas, expresivas e interpretativas que presente o repertorio.

SISTEMA DE AVALIACIÓN

A avaliación constitúe unha parte moi importante do proceso da ensinanza aprendizaxe, xa que nos permite recoller información e analizala para orientarnos a tomar decisións respecto de tal proceso. Isto supón que o proceso sexa aberto e flexible, e dicir, que admita reaxustes e que os incorpore a fin de obter unha maior rendabilidade do mesmo.

A avaliación dos graos elemental e profesional, levarase a cabo tendo en conta os obxectivos xerais do curso. O nivel de cumprimento destes obxectivos, non ha de ser medido de forma mecánica, se non con flexibilidade, tendo presente a situación inicial do alumno, as súas características persoais e as súas posibilidades.

A avaliación da aprendizaxe dos alumnos, será continua e integradora, será realizada polo conxunto de profesores do alumno coordinados polo titor, actuando devanditos profesores de xeito integrado ó longo do proceso de avaliación e na adopción das decisións resultantes do devandito proceso.

A avaliación levarase a cabo a través das actividades que realicemos na clase.

Controlaremos de preto como responde e evoluciona o alumno ante unha nova aprendizaxe e a súa asimilación. Evidentemente, non soamente teremos en conta aspectos técnicos e mecánicos, se non a súa formación máis completa, dende o punto de vista dos hábitos adquiridos, a musicalidade, o interese e a adaptación ó instrumento.

Cando o alumno obtén a cualificación negativa nunha avaliación, deberá recuperar a materia non superada, antes de comezar coa materia da avaliación seguinte.

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

O control da adquisición dos contidos e o desenvolvemento das habilidades técnicas e expresivas por parte dos alumnos, poderá facerse de distintos modos:

Traballo persoal diario: a observación sistemática durante as clases individuais será o principal procedemento para recompilar información fiable acerca do progreso do alumno.

Traballo en grupo: a actitude ante o traballo nas clases colectivas, o respecto aos demais, a aceptación e o ofrecemento de apoio, posta en común de exposicións, debates, discusións, etc?serán actividades avaliadas a través da clase colectiva.

Realización de traballos fora da aula: análise de partituras, traballo con partituras (digitacións, arcos, etc.), traballos escritos, etc.

Probas prácticas: probas técnicas, audicións, exames trimestrais e finais, exames ante tribunal, etc. Poderán utilizarse como método para avaliar a adquisición de habilidades por parte dos alumnos.

CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA

Para conceder a ampliación de matrícula, é requisito que o alumno supere os obxectivos e contidos do curso no que está matriculado e os profesores de todas as materias consideren que pode superar os do seguinte. O protocolo para seguir é o seguinte:

.- O profesorado que considere a posibilidade de ampliación de matrícula, poñerá en contacto co titor do alumno.

.- O titor solicitará á xefatura de estudos unha xunta evaluadora extraordinaria (ou no seu caso, unha sesión de avaliación ordinaria) coa totalidade dos profesores do alumno implicado, para poñer en común a idoneidade ou non da ampliación de matrícula, así como a información que se transmitirá ao alumno, pais ou tutores legal sobre o proceso. O titor levantará un acta onde se recollerán as conclusións dos informes do profesorado. Para que a ampliación de matrícula sexa posible, deberá haber un acordo unánime de todo o profesorado.

- O titor informará á familia, se é menor de idade, ou ao alumno, se é maior de idade, sobre o estado do proceso. A información achegada polo titor debe ser de carácter global, é dicir, que se comprobarán as posibilidades de poder ampliar matrícula de maneira colectiva por parte de todos os docentes do alumno cunha decisión unánime e firme. No caso de que a familia ou o alumno maior de idade non desexase seguir co procedemento, este conclúe.

. No caso de que se aconselle a súa promoción, o titor deberá informar o alumno maior de idade ou a familia, acerca da solicitude que deberá realizar á atención da dirección do

centro para levala ao consello escolar. O consello escolar reunirse coas solicitudes recibidas pola dirección. Aquelas que leven o visto e prace, serán reflectidas no acta de avaliación correspondente. Posteriormente o alumno deberá ir á secretaría do centro para realizar os trámites administrativos correspondentes.

PROCEDEMENTOS DE RECUPERACIÓN ORDINARIOS

Serán actividades de recuperación individuais, en cada caso, mediante un informe elaborado polo profesor:

Os alumnos que necesiten medidas de recuperación poderán asistir como oíntes ás clases de compañeiros de niveis similares.

Exames de recuperación ao longo do curso.

Os profesores contemplarán a posibilidade de destinar algunhas clases colectivas a traballar aspectos técnicos concretos como medida de recuperación para os alumnos que o necesiten.

Asistencia a clases de reforzo.

PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO

Os alumnos que non aproben o curso en xuño dispoñerán dunha proba extraordinaria no mes de Setembro. Para superar a devandita proba, os alumnos han de interpretar na mesma as obras que lles serán notificadas no seu correspondente informe de avaliación negativo. En calquera caso, hanse de alcanzar os contidos mínimos esixibles para cada curso establecidos na presente programación. En caso de dúbida o alumno deberá consultar ao profesor correspondente.

GRAO ELEMENTAL

CURSO PRIMEIRO

Obxectivos:

Coñecer a montaxe, mantemento e limpeza do clarinete.

Adquirir as bases dunha boa técnica respiratoria, embocadura e emisión.

Aquirir unha posición correcta do instrumento e do instrumentista

Aquirir os fundamentos dunha boa técnica respiratoria, embocadura e emisión.

Adquirir un son estable que abarque dende o Mi₂ ata o Do₅

Desenvolver o sentido da afinación a través da práctica da música colectiva.

Iniciar ó alumno na práctica de diferentes articulacións.

Interpretar algúns textos musicais empezando a utilizar diferentes dinámicas.

Desenvolver no alumno uns hábitos de estudo

Demostrar interese polo estudo do clarinete.

Contidos:

Práctica da montaxe, mantemento e limpeza do clarinete
Adquisición dunha correcta posición corporal e do instrumento
Exercicios de respiración coe sen instrumento
Práctica de escalas e intervalos controlando a emisión e a columna do aire
Desenvolvemento da flexibilidade en intervalos e en diferentes articulacións
Desenvolvemento da velocidade en exercicios técnicos
Emisión do son en relación coas diversas dinámicas e alturas
Práctica da música en grupo coa finalidade de perfeccionar a afinación e o sentido do ritmo
Interpretación de pequenas pezas e estudos.

Recursos

Escuchar, leer ~tocar (vol.1º) .....Joop Boerstoele – Jaap Kastelein
Play Your Favoutite Songs (vol. 1º) .....Michiel Oldenkamp – Jap Kastelein
Duett Album (vol1º) .....Jean-François Michel
Die Froöhliche Klarinette (vol. 1º) .....Rudolf Mauz
La Clarinette Classique (vol A) .....J. Lancelot et H. Classens
220 Estudios.....H. Klosé
Álbum de Clari.....S. Comesaña

Temporalización dos contidos (mínimos esixibles)

Primeira avaliación:

Escalas: Fa Maior, Sol Maior e Cromática, no rexistro grave
Escuchar, leer & tocar (vol 1º) da páxina 3 a 17
Play Your Favoutite Songs (vol. 1º) da páxina 5 a 8
Duett Album de Michael (vol. 1º), nº 1 e 2
Die Fröhliche Clarinete de Mauz (vol. 1º) nº 1, 2, 3, 4, 5, e 6

Segunda avaliación

Escalas: Fa Maior, Sol Maior e Cromática.
Escuchar, leer & tocar (vol 1º) da páxina 18 a 33
Play Your Favoutite Songs (vol. 1º) da páxina 9 a 15
Duett Album de Michael (vol. 1º), nº 3, 4, e 5
Die Fröhliche Clarinete de Mauz (vol. 1º) nº 12, 14, e 16

Terceira avaliación

Escalas: Fa Maior, Sol Maior e Cromática.
Escuchar, leer & tocar (vol 1º) da páxina 34 a 51
Play Your Favoutite Songs (vol. 1º) da páxina 16 a 23
Duett Album de Michael (vol. 1º), nº 6, e 10
Die Fröhliche Clarinete de Mauz (vol. 1º) nº 17, 19, e 29
La Clarinette Classique (vol A), nº 1, 2, 3, e 4

Crterios de avalicai3n

Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual (dedicaci3n, esforzo, interese, etc...)

Requisitos m3nimos esixibles para obter unha cualificaci3n positiva:

Todo alumno deber3 de cumprir na s3a totalidade cos contidos e criterios de avaliaci3n establecidos na programaci3n do curso correspondente.

Crterios de recuperaci3n

O alumno que te3a suspensa a asignatura de clarinete do curso anterior, deber3 recuperar a materia non superada antes de comezar coa materia do curso superior.

CURSO SEGUNDO

Obxectivos:

Perfeccionar a t3cnica respiratori, a embocadura e a emisi3n.
Consolidar o referente 3 posici3n corporal e do instrumento.
Dominar o rexistro do clarinete que abarca do Mi2 ata o Re5
Traballar diferentes tipos de articulaci3ns.
Dominar escalas maiores e menores, natural e ham3nica ata d3as alteraci3ns, en diferentes articulaci3ns.
Desenvolver o sentido da afinaci3n.
Interpretar correctamente segundo o estilo, alg3ns textos musicais.
Adquirir unha t3cnica de estudo que permita obter un rendemento optimo.

Contidos:

Prefeccionamento da respiraci3n coa pr3ctica de exercicios.
Pr3ctica de escalas, ata d3as alteraci3ns con diferentes articulaci3ns.
Desenvolvemento da t3cnica a trav3s de exercicios de mecanismo.
Interpretaci3n de distintos estudos coa finalidade de comprender a s3a estrutura musical e o seu estilo.
Pr3ctica da m3sica en grupo para consolidar a afinaci3n e saber adptarse 3 mesmo.

Recursos:

26 3tudes Elentaires .....Jacques Lancelot
Yamaha Clarinet Duets .....John Kinyon – John O'Reilly
La Clarinette Classique (vol. A) .....J. Lancelot et H. Classens
The Joy of Clarinet .....Jerome Goldstein – Denes Agay
220 Estudios.....H. Klos3
3lbum de Clari.....S. Comes3a

Tempoaralizaci3n de contidos (m3nimos esixibles)

Primeira avaliaci3n

Escalas: Do Maior, la menor, Sol Maior, e mi menor

Escala crom3tica

Velocidade das escalas: = 80 M.M

26 Études Elentaires de Lancelot, nº 1 e 3
Yamaha Clarinet Duets, páxina 18
La Clarinette Classique (vol. A) nº 5, 7, 8 e 9
The Joy of Clarinet nº 16 e 32

Segunda avaliación

Escalas: Fa Maior, Sib Maior, e sol menor
Escala cromática
26 Études Elentaires de Lancelot, nº 5 e 7
Yamaha Clarinet Duets, páxina 20
La Clarinette Classique (vol. A) nº 11, 12, 14 e 16
The Joy of Clarinet nº 21 e 29

Terceira avaliación

Escalas: Re Maior, si menor, e re menor
Escala cromática
26 Études Elentaires de Lancelot, nº 8 e 13
Yamaha Clarinet Duets, páxina 19
La Clarinette Classique (vol. A) nº 18, 20, 21 e 25
The Joy of Clarinet nº 38 e 40

Criterios de avaliación

Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual (dedicación, esforzo, interese, etc...)

Requisitos mínimos esixibles para obter unha cualificación positiva:

Todo alumno deberá cumprir na súa totalidade cos contidos e criterios de avaliación establecidos no programación do curso correspondente.

Criterios de recuperación:

O alumno que teña suspensa a asignatura de clarinete do curso anterior, deberá recuperar a materia non superada antes de comezar coa materia do curso superior.

CURSO TERCEIRO

Obxectivos:

- Perfeccionar a técnica respiratoria, embocadura, emisión e afinación.
- Dominar o rexistro do clarinete que abarca dende o Mi₂ ata o Mi₅.
- Dominar escalas maiores e menores, natural e harmónica ata catro alteracións en diferentes alturas e articulacións.
- Perfeccionar o sentido da afinación na interpretación individual e en grupo.
- Interpretar os textos musicais perfeccionando aspectos básicos como emisións, articulacións e fraseo.
- Obter hábitos de estudo utilizando as técnicas traballadas e a capacidade de autocontrol e autocrítica.
- Coñecer a evolución histórica do clarinete e a súa familia.

Contidos:

- Perfeccionamento da respiración.
- Práctica de escalas, arpejos, terceiras das tonalidades maiores e menores ata catro alteracións.
- Perfeccionamento na emisión de sons, a coordinación de aspectos técnicos, distintas articulacións, etc...
- Traballo sobre estudos que permitan solucionar dificultades mecánicas e técnicas concretas.
- Aplicación correcta dos aspectos mecánicos e técnicos ó repertorio.
- Interpretación dun pequeno repertorio variado en estilo
- Interpretación na práctica de grupo con simultaneidade de fraseo e ritmos.
- Adquisición de criterios e capacidade para resolver cuestións técnicas, expresivas e interpretativas que presente o repertorio.

Recursos

295 Estudos.....	H. Klosé
26 Études Elementaires	Jacques Lancelot
25 Études faciles et progressives	Jacques Lancelot
24 Instructional Duets in Progressive Order, Op. 200	Joseph Küffner
La Clarinette Classique (vol B)	J. Lancelot et H. Classens
Pastourelle	M. Delgiudice
Divertimento nº 1	W. A Mozart
Página d'album.....	Magnani

Temporalización dos contidos:

Primeira avaliación:

Escalas: Do M, la m, Fa M, re m, Mib M, do m, e La M

Escala cromática

Velocidade das escalas: = 100 M.M.

26 Études Elementaires de Lancelot, nº.: 16 e 21
24 Dúos de Kúffner, nº.: 11
La Clarinete Classique (vol. B), nº.: 3, 6, 9, e 16.

Segunda avaliación:

Escalas: Sol M, mi m, Sib M, fa# m, Lab M e fa m
Escala cromática
25 Études faciles et progressives de Lancelot, nº.: 5 e 7
24 Dúos de Kúffner, nº 15
Pastourelle de Delgiudice

Terceira Avaliación

Escalas: Re M, si m, Mi M, e do# m
Escala cromática
25 Études faciles et progressives de Lancelot, nº.: 12 e 19
24 Dúos de Kúffner, nº 23
Divertemento nº 1 de Mozart

Criterios de avaliación:

Valoración das capacidades auditivas, rítmicas e a actitude ante o estudo.

Requisitos mínimos esixibles para obter unha cualificación positiva:

Todo o alumno deberá cumprir na súa totalidade cos contidos e criterios de avaliación establecidos na programación correspondente.

Criterios de recuperación:

O alumno que teña suspensa a asignatura de clarinete do curso anterior, deberá recuperar a materia non superada antes de comezar coa materia do curso superior.

CURSO CUARTO

Obxectivos:

Dominar a técnica respiratoria , embocadura, emisión e afinación
Dominar o rexistro do clarinete que abarca dende o Mi₂ ata o Fa₅.
Dominar escalas maiores e menores, naturais e harmónicas en todas as tonalidade en diferentes alturas e articulacións, controlando a emisión e a afinación.
Perfeccionar o sentido da afinación na interpretación individual e en grupo.
Interpretar os textos musicais perfeccionando aspectos básicos como emisións, articulacións e fraseo a través dunha análise formal e estilístico.
Desnvolver hábitos de estudo utilizando as técnicas traballadas e a capacidade de autocontrol e autocrítica.
Interpretar os textos musicais cunha medida, fraseo, articulación e afinación correctos

Contidos:

Práctica de escalas, arpejos, terceiras das tonalidades maiores e menores en tods as tonalidades.
Perfeccionamento na emisión de sons, a coordinación de aspectos técnicos e distintas articulacións.
Interpretar un repertorio básico que inclúa obras de épocas e estilos distintos.
Traballo de estudos que permitan solucionar dificultades mecánicas e técnicas concretas.
Aplicación correcta dos aspectos mecánicos e técnicos á interpretación.
Interpretación en grupo òrfeccionando a interpretación e musicalidade.
Aplicación de criterios prprios para resolver distintas cuestións técnicas, expresivas e interpretativas.

Recursos

295 Estudios.....	H. Klosé
33 Études assez faciles (vol 1º)	Jacques Lancelot
La Clarinette Classique (vol C)	J. Lancelot et H. Classens
Six Dous	F. Devienne
Sonata nº 1	J. X. lefèvre
Divertimento nº 2	W. A Mozart
Fantasia.....	C. Nielsen
Sonata.....	Wanhal
Capricho.....	D. Milhaud
Unha obra galega	

Temporalización dos contidos (mínimos esixibles)

Primeira avaliación:

Escalas: Do M, la m, Fa M, re m, Sol M, mi m, Sib M, Reb M e sib m.

Escala cromática

Velocidade das escalas: = 60 M.M.

33 Études assez faciles de Lancelot, nº.: 4 e 5

Six Dous de Devienne, nº 1

La Clarinete Classique (vol. C), nº.: 3, 6, 10, 12 e 15.

Segunda avaliación:

Escalas: sol m, Re M, si m, Mib M, do m, La M, Si M e sol# m

Escala cromática

33 Études assez faciles de Lancelot, nº.: 6 e 10

Six Dous de Devienne, nº 4

La Clarinete Classique (vol. C), nº.: 18 e 19.

Sonata nº1 de Lefèvre

Terceira Avaliación

Escalas: fa# m, Lab M, fa m, Mi M, do# m , Fa# M e re# m.

Escala cromática

33 Études assez faciles de Lancelot, nº.: 11 e 13

Six Dous de Devienne, nº 2

Divertemento nº 2 de Mozart

Criterios de avaliación:

Valoración das aptitudes do alumno e da súa capacidade ante a disciplina.

Requisitos mínimos esixibles para obter unha cualificación positiva:

Todo o alumno deberá cumprir na súa totalidade cos contidos e criterios de avaliación establecidos na programación correspondente.

Criterios de recuperación:

O alumno que teña suspensa a asignatura de clarinete do curso anterior, deberá recuperar a materia non superada antes de comezar coa materia do curso superior.

GRAO PROFESIONAL

OBXECTIVOS XERAIS

Dominar escalas, arpejos e terceiras das tonalidades maiores e menores.

Conseguir un son estable e equilibrado en todos os rexistros do clarinete.

Dominar os aspectos técnicos para conseguir unha interpretación correcta.

Conseguir un son estable e equilibrado nos sons que abarcan do Mi₂ ata o Do₆.

Demostrar unha autonomía e sensibilidade auditiva para resolver cuestións relacionadas coa interpretación ; como a dixitación, o fraseo, a articulación e a afinación.

Interpretar correctamente un repertorio extenso e variado con criterio persoal.

Ter uns hábitos de traballo que inclúan o método, a constancia, a valoración do esforzo e a autocrítica.

Dominar a lectura a primeira vista e a memorización.

Demostrar interese e capacidade de superación.

Participar nas manifestacións musicais relacionadas co seu instrumento.
Interpretar en público, con calidade artística e capacidade comunicativa.

CONTIDOS XERAIS

Práctica de escalas, arpejos, terceiras das tonalidades maiores e menores.
Traballo de estudos específicos que permitan solucionar e perfeccionar dificultades mecánicas e técnicas concretas.
Proxección e cualidades do son, estabilidade na afinación e control das dinámicas.
Traballo dun repertorio básico que inclúa obras de épocas e estilos diferentes.
Lectura a primeira vista aplicada a repertorio
Desenvolvemento da memorización.

SISTEMA DE AVALIACIÓN

A avaliación constitúe unha parte moi importante do proceso da ensinanza aprendizaxe, xa que nos permite recoller información e analízala para orientarnos a tomar decisións respecto de tal proceso. Isto supón que o proceso sexa aberto e flexible, e dicir, que admita reaxustes e que os incorpore a fin de obter unha maior rendabilidade do mesmo.

A avaliación dos graos elemental e profesional, levarase a cabo tendo en conta os obxectivos xerais do curso. O nivel de cumprimento destes obxectivos, non ha de ser medido de forma mecánica, se non con flexibilidade, tendo presente a situación inicial do alumno, as súas características persoais e as súas posibilidades.
A avaliación da aprendizaxe dos alumnos, será continua e integradora, será realizada polo conxunto de profesores do alumno coordinados polo titor, actuando devanditos profesores de xeito integrado ó longo do proceso de avaliación e na adopción das decisións resultantes do devandito proceso.

A avaliación levarase a cabo a través das actividades que realicemos na clase. Controlaremos de preto como responde e evoluciona o alumno ante unha nova aprendizaxe e a súa asimilación. Evidentemente, non soamente teremos en conta aspectos técnicos e mecánicos, se non a súa formación máis completa, dende o punto de vista dos hábitos adquiridos, a musicalidade, o interese e a adaptación ó instrumento.

Cando o alumno obtén a cualificación negativa nunha avaliación, deberá recuperar a materia non superada, antes de comezar coa materia da avaliación seguinte.

CURSO PRIMEIRO

Obxectivos:

Controlar a técnica respiratoria, embocadura, emisión e afinación.
Dominar escalas maiores e menores, naturais e hármónicas, en diferentes alturas e articulacións controlando a emisión e a afinación.
Dominar o rexistro do clarinete que abarca do Mi_2 ata o Sol_5

Profundizar no coñecemento e dominio das técnicas de estudo e análise (formal, estilístico e técnico) e sistematización do propio traballo.
 Interpretar un repertorio básico, que inclúa obras de épocas e estilos distintos.
 Dominar a técnica e o mecanismo propio do instrumento.
 Mostrar interese polas actividades e manifestacións musicais relacionadas co clarinete.
 Resolver os problemas das lingüetas e outros aspectos mecánicos do clarinete.
 Interpretar os textos musicais cunha medida, fraseo, articulación e afinación correctos.

Contidos:

Práctica de escalas, arpejos, terceiras das tonalidades maiores e menores.
 Traballo de estudos específicos que permitan solucionar dificultades mecánicas e técnicas concretas.
 Aplicación correcta dos aspectos mecánicos e técnicos á interpretación.
 Traballo dun repertorio básico, pero amplo do instrumento, que inclúa obras de épocas e estilos distintos.
 Criterio persoal na toma de decisións que afecten á interpretación.

Recursos:

21 Caprichos ..... V. Gambaro
 Passage Studies (vol. 1º) ..... Frederick Thurston
 Duo for Two Clarinets ..... Anton Stadler
 Adagio ..... H. J. Baermann
 Four Short Pieces ..... H. Ferguson
 Concierto..... R. Korsakov
 Conciertos..... Molter
 Petit Concert..... D. Milhaud
 Unha obra galega

Temporizador de contidos (mínimos esixibles):

Primeira avaliación:

Escalas: Do M e sib m
 Arpejos de 7ª de Dominante e 7ª Disminuida
 Escala cromática
 Velocidade das escalas: = 60 M.M.
 21 Caprichos de Gambaro, nº 2
 Passage Studies de Thurston (vol.1º), nº 1
 Adagio de Baermann

Segunda avaliación:

Escalas: La M e do#m
 Arpejos de 7ª de Dominante e 7ª Disminuida
 Escala cromática
 21 Caprichos de Gambaro, nº 5
 Passage Studies de Thurston (vol.1º), nº 2
 AdDuo de Stadler

Terceira avaliación:

Escalas: Sol M e fa m
Arpexos de 7ª de Dominante e 7ª Disminuida
Escala cromática
21 Caprichos de Gambaro, nº 6
Passage Studies de Thurston (vol.1º), nº 6
Four Short Pieces de Ferguson

Criterios de avaliación:

Valoración das aptitudes do alumno/a e da súa actitude ante a disciplina.

Requisitos mínimos esixibles para obter unha cualificación positiva:

Todo o alumno deberá cumprir na súa totalidade cos contidos e criterios de avaliación establecidos na programación correspondente.

Criterios de recuperación:

O alumno que teña suspensa a asignatura de clarinete do curso anterior, deberá recuperar a materia non superada antes de comezar coa materia do curso superior

CURSO SEGUNDO

Obxectivos:

Controlar a técnica respiratoria, embocadura, emisión e afinación.
Dominar escalas, arpexos, terceiras das tonalidades maiores e menores en diferentes alturas e articulacións controlando a emisión e a afinación.
Dominar o rexistro do clarinete que abarca do Mi₂ ata o Sol₅
Conseguir un son estable equilibrado en todos os requisitos do clarinete.
Comprender a través da análise musical o repertorio traballado.
Interpretar un repertorio, demostrando o dominio do ritmo, articulación, musicalidade e afinación correctos.
Perfeccionar a lectura a primeira vista e a memorización.
Mostrar interese polas actividades e manifestacións musicais.
Resolver os problemas mecánicos do instrumento: zapatillas, muelles, etc...
Interpretar os textos musicais cunha medida, fraseo, articulación e afinación correctos.

Contidos:

Práctica de escalas, arpexos, terceiras das tonalidades maiores e menores.
Traballo de estudos específicos que permitan solucionar dificultades mecánicas e técnicas concretas.
Proxección e calidade do son; estabilidade na afinación e control das dinámicas.
Traballo dun repertorio básico, pero amplo do instrumento, que inclúa obras de épocas e estilos distintos.
Lectura a primeira vista aplicada a repertorio de estilos diversos.
Desenvolvemento das técnicas e capacidade de memorización.

Recursos:

21 Caprichos	V. Gambaro
Passage Studies (vol. 1º)	Frederick Thurston
Six Duos Op. 5, nº 13	M. Yost
Concerto nº 3	J.M. Molter
Concerto nº 3	C. Stamitz
Sonata for Clarinet and Piano	J. Wanhal
Variaciones.....	G. Rossini
Romanza.....	R. Strauss
Sonata.....	P. Harris
5 Bagatelas.....	G. Finzi

Temporizador de contidos (mínimos esixibles):

Primeira avaliación:

Escalas: Re M, la m e Mi M

Arpexos de 7ª de Dominante e 7ª Disminuida

Escala cromática

Velocidade das escalas: = 60 M.M.

21 Caprichos de Gambaro, nº 9

Passage Studies de Thurston (vol.1º), nº 4

Dúo nº 1 de Yost, mov. 1º

Concerto nº3 de Molter

Segunda avaliación:

Escalas: fa#m, Si M e re#m

Arpexos de 7ª de Dominante e 7ª Disminuida

Escala cromática

21 Caprichos de Gambaro, nº 10

Passage Studies de Thurston (vol.1º), nº 5

Dúo nº 2 de Yost, mov. 1º

Concerto nº3 de Stamitz

Terceira avaliación:

Escalas: Fa M e sol# m

Arpexos de 7ª de Dominante e 7ª Disminuida

Escala cromática

21 Caprichos de Gambaro, nº 21

Passage Studies de Thurston (vol.1º), nº 15

Dúo nº 3 de Yost, mov. 1º

Sonata de Wanhal

Criterios de avaliación:

Valoración das aptitudes do alumno/a e da súa actitude ante a disciplina.

Requisitos mínimos esixibles para obter unha cualificación positiva:

Todo o alumno deberá cumprir na súa totalidade cos contidos e criterios de avaliación establecidos na programación correspondente.

Criterios de recuperación:

O alumno que teña suspensa a asignatura de clarinete do curso anterior, deberá recuperar a materia non superada antes de comezar coa materia do curso superior.

CURSO TERCEIRO

Obxectivos:

Controlar a técnica respiratoria, embocadura, emisión e afinación.

Dominar escalas, arpejos, terceiras das tonalidades maiores e menores en diferentes alturas e articulacións controlando a emisión e a afinación.

Dominar o rexistro do clarinete que abarca do Mi₂ ata o La₅

Ter un dominio suficiente dos aspectos técnicos que permitan unha interpretación correcta.

Interpretar un repertorio con corrección, segundo a época, estilo e carácter.

Perfeccionar a lectura a primeira vista e a memorización.

Interpretar en público, con calidade artística e capacidade comunicativa.

Interpretar os textos musicais cunha medida, fraseo, articulación e afinación correctos.

Contidos:

Práctica de escalas, arpejos, terceiras das tonalidades maiores e menores.

Traballo de estudos específicos que permitan solucionar dificultades mecánicas e técnicas concretas.

Proxección e calidade do son; estabilidade na afinación e control das dinámicas.

Traballo dun repertorio básico, que inclúa obras de épocas e estilos distintos.

Lectura a primeira vista aplicada ó repertorio.

Desenvolvemento da memorización.

Recursos:

Passage Studies (vol. 1º e 2º)	Frederick Thurston
Six Duets (vol.nº19 nº 1-3).....	J. J. Pleyel
Concerto OP. 36.....	F.V. Krommer
Concertino, Op. 26.....	C. M. von Weber
Phantasiestücke, Op. 43	N. W. Gade
Romanza.....	L. Sphor
Introducción tema e variacións.....	C. M. Von Weber
Lorito.....	F. Gómez

Temporizador de contidos (mínimos esixibles):

Primeira avaliación:

Escalas: Sib m, do m, Fa# M e mi m

Arpejos de 7ª de Dominante e 7ª Disminuida

Escala cromática

Velocidade das escalas: = 72 M.M.

Passage Studies de Thurson (vo. 1º) nº. 9

Passage Studies de Thurson (vol 2º) nº 1

Concerto de Krommer

Segunda avaliación:

Escalas: Mib M, re m e Lab M
Arpexos de 7ª de Dominante e 7ª Disminuida
Escala cromática
Passage Studies de Thurson (vol 2º) nº 2 e 3
Dúo nº2 de Pleyel, mov. 1º
Concertino de Weber

Terceira avaliación:

Escalas: si m, Reb M e sol m
Arpexos de 7ª de Dominante e 7ª Disminuida
Escala cromática
Passage Studies de Thurson (vol 2º)
Dúo nº2 de Pleyel, mov. 2º
Phantasiestücke de Gade

Criterios de avaliación:

Valoración das aptitudes do alumno/a e da súa actitude ante a disciplina.

Requisitos mínimos esixibles para obter unha cualificación positiva:

Todo o alumno deberá cumprir na súa totalidade cos contidos e criterios de avaliación establecidos na programación correspondente.

Criterios de recuperación:

O alumno que teña suspensa a asignatura de clarinete do curso anterior, deberá recuperar a materia non superada antes de comezar coa materia do curso superior.

CURSO CUARTO

Obxectivos:

Controlar a técnica respiratoria, embocadura, emisión e afinación.
Dominar escalas, arpexos, terceiras das tonalidades maiores e menores en diferentes alturas e articulacións controlando a emisión e a afinación.
Dominar o rexistro do clarinete que abarca do Mi₂ ata o La₅
Ter un dominio suficiente dos aspectos técnicos que permitan unha interpretación correcta.
Interpretar un repertorio con corrección, segundo a época, estilo e carácter.
Conseguir un son estable e equilibrado en todos os rexistros do clarinete.
Perfeccionar a lectura a primeira vista e a memorización.
Interpretar en público, con calidade artística e capacidade comunicativa.
Interpretar os textos musicais cunha medida, fraseo, articulación e afinación correctos.

Contidos:

Práctica de escalas, arpexos, terceiras das tonalidades maiores e menores.

Traballo de estudos específicos que permitan solucionar dificultades mecánicas e técnicas concretas.

Proxección e calidade do son; estabilidade na afinación e control das dinámicas.

Traballo dun repertorio que inclúa obras de épocas e estilos distintos.

Lectura a primeira vista aplicada ó repertorio.

Desenvolvemento da memorización.

Recursos:

Passage Studies (vol. 2º e 3º)	Frederick Thurston
Duet Based Upon the Sonata in C, KV. 296	W. A. Mozart
Concerto en Sib Maior.....	S. Mercadante
Gran Dúo Concertante, Op 48	C. M. von Weber
Phantasiestücke, Op. 73	R. Schumann
Sonata, Op 167	C. Saint-Saëns
Concierto n º1	C. Stamitz
Sonatina.....	M. Arnold
Solo de Concurso.....	H. Rabauz

Temporizador de contidos (mínimos esixibles):

Primeira avaliación:

Escalas: Do M, sib m, La M e do# m

Arpexos de 7ª de Dominante e 7ª Disminuida

Escala cromática

Velocidade das escalas: = 76 M.M.

Passage Studies de Thurson (vo.,2º) nº. 6 e 8

Duet de Mozart, mov 1º

Concerto de Sib de Mercadante

Segunda avaliación:

Escalas: Sol M, fa m, Re M e la m

Arpexos de 7ª de Dominante e 7ª Disminuida

Escala cromática

Passage Studies de Thurson (vol 2º) nº 12 e 14

Duet de Mozart, mov 2º

Gran Dúo Concertante de Weber

Terceira avaliación:

Escalas: Mi M, fa# m, Si M e re# m

Arpexos de 7ª de Dominante e 7ª Disminuida

Escala cromática

Passage Studies de Thurson (vol 3º) nº. 1 e 2

Dúet de Mozartm mov 3º

Phantasiestücke de Suman ou Sonata de Saint-Saëns

Criterios de avaliación:

Valoración das aptitudes do alumno/a e da súa actitude ante a disciplina.

Requisitos mínimos esixibles para obter unha cualificación positiva:

Todo o alumno deberá cumprir na súa totalidade cos contidos e criterios de avaliación establecidos na programación correspondente.

Criterios de recuperación:

O alumno que teña suspensa a asignatura de clarinete do curso anterior, deberá recuperar a materia non superada antes de comezar coa materia do curso superior.

CURSO QUINTO

Obxectivos:

Controlar a técnica respiratoria, embocadura, emisión e afinación.

Dominar escalas, arpejos, terceiras das tonalidades maiores e menores en diferentes alturas e articulacións controlando a emisión e a afinación.

Dominar o rexistro do clarinete que abarca do Mi₂ ata o Do₆

Ter un dominio suficiente dos aspectos técnicos que permitan unha interpretación correcta.

Interpretar un repertorio con corrección, segundo a época, estilo e carácter.

Conseguir un son estable e equilibrado en todos os rexistros do clarinete.

Perfeccionar a lectura a primeira vista e a memorización.

Interpretar en público, con calidade artística e capacidade comunicativa.

Interpretar os textos musicais cunha medida, fraseo, articulación e afinación correctos.

Contidos:

Práctica de escalas, arpejos, terceiras das tonalidades maiores e menores.

Traballo de estudos específicos que permitan solucionar dificultades mecánicas e técnicas concretas.

Proxección e calidade do son; estabilidade na afinación e control das dinámicas.

Traballo dun repertorio que inclúa obras de épocas e estilos distintos.

Lectura a primeira vista aplicada ó repertorio.

Desenvolvemento da memorización.

Recursos:

Passage Studies (vol. 3º)	Frederick Thurston
Studio Primo	G. Donizetti
Hommage à Zoltán Kodály	B. Kovács
Sonate for 2 Clarinets	G. Donizetti
Concerto nº 1, Op. 73	C. M. von Weber
Concerto nº 2, Op. 74	C. M. von Weber
Duo for Clarinet and Piano, Op 15	N. Burgmüller
Monolog 3	E. von Koch
Capricho para clarinete solo (1946)	H. Sutermeister
Solo de Concurso.....	A. Messger

Temporizador de contidos (mínimos esixibles):

Primeira avaliación:

Escalas: Fa M, do# m, Sib M e do m
Arpexos de 7ª de Dominante e 7ª Disminuida
Escala cromática
Velocidade das escalas: = 82 M.M.
Passage Studies de Thurson (vo.,3º) nº. 7 e 9
Sonate for 2 Clarinets de Donizetti, mov 1º
Un dos Concertos de Weber

Segunda avaliación:

Escalas: Fa# M, mi m, Mib M e re m
Arpexos de 7ª de Dominante e 7ª Disminuida
Escala cromática
Studi Primo de Donizetti, mov 2º
Soneto for 2 Clarinets de Donizetti, mov 2º
Duo for Clarinet and piano de Burgmüller

Terceira avaliación:

Escalas: Lab M, sol m, reb M e si m
Arpexos de 7ª de Dominante e 7ª Disminuida
Escala cromática
Passage Studies de Thurson (vol 3º) nº. 8
Hommage for 2 Clarinets de Donizetti, mov 3º
Monolog 3 de Koch ou Capricho de Sutermeister

Criterios de avaliación:

Valoración das aptitudes do alumno/a e da súa actitude ante a disciplina.

Requisitos mínimos esixibles para obter unha cualificación positiva:

Todo o alumno deberá cumprir na súa totalidade cos contidos e criterios de avaliación establecidos na programación correspondente.

Criterios de recuperación:

O alumno que teña suspensa a asignatura de clarinete do curso anterior, deberá recuperar a materia non superada antes de comezar coa materia do curso superior.

CURSO SEXTO

Obxectivos:

Controlar a técnica respiratoria, embocadura, emisión e afinación.

Dominar escalas, arpejos, terceiras das tonalidades maiores e menores en diferentes alturas e articulacións controlando a emisión e a afinación.

Dominar o rexistro do clarinete que abarca do Mi₂ ata o Do₆

Ter un dominio suficiente dos aspectos técnicos que permitan unha interpretación correcta.

Interpretar un repertorio con corrección, segundo a época, estilo e carácter.

Conseguir un son estable e equilibrado en todos os rexistros do clarinete.

Perfeccionar a lectura a primeira vista e a memorización.

Interpretar en público, con calidade artística e capacidade comunicativa.

Interpretar os textos musicais cunha medida, fraseo, articulación e afinación correctos.

Contidos:

Práctica de escalas, arpejos, terceiras das tonalidades maiores e menores.

Traballo de estudos específicos que permitan solucionar dificultades mecánicas e técnicas concretas.

Proxección e calidade do son; estabilidade na afinación e control das dinámicas.

Traballo dun repertorio que inclúa obras de épocas e estilos distintos.

Lectura a primeira vista aplicada ó repertorio.

Desenvolvemento da memorización.

Recursos:

Passage Studies (vol. 3º)	Frederick Thurston
24 Studies in all tonalities, Op 49	R. Stark
Hommage à Johann Sebastián Bach	B. Kovács
Hommage à Niccolò Paganini	B. Kovács
Dúo nº1 en Fa Maior.....	B. Crusell
Concierto en La, Kv 622.....	W. A. Mozart
Sonata en fa menor, Op 120/1	J. Brahms
Sonata en Mib Maior, Op 120/2	J. Brahms
Tres piezas para clarinete solo	I. Strawinsky
Hommage à Manuel de Falla	B. Kovács
Primera Sonata.....	F. Devienne
Sonata.....	F. Poulenc
Concierto en SiM.....	B. H. Crusell

Temporizador de contidos (mínimos esixibles):

Primeira avaliación:

Escalas: Do M, la m, Fa M, re m, Sol M, mi m, Sib M e sol m

Arpejos de 7ª de Dominante e 7ª Disminuida

Escala cromática

Velocidade das escalas: = 90 M.M.

Passage Studies de Thurson (vo., 3º) nº. 4
Hommage à Johann Sebastian Bach
Dúo de Crusell. Mov 1º
Concerto de Mozart

Segunda avaliación:

Escalas: Re M, si m, Mib M, do m, La M, fa# m, Lab M e fa m
Arpexos de 7ª de Dominante e 7ª Disminuida
Escala cromática
Passage Studies de Stark, nº 4
Hommage à Niccolò Paganini
Dúo de Crusell, mov 2º
Unha das Sonatas de Brahms

Terceira avaliación:

Escalas: Mi M, do# m, Reb M, sib m, Si M, sol# m, Fa# M e re# m
Arpexos de 7ª de Dominante e 7ª Disminuida
Escala cromática
24 Studies de Stark, nº 9 e 13
Dúo Crusell, mov. 3º
Tres piezas de Strawinsky ou Homage a Falla de Kovács

Criterios de avaliación:

Valoración das aptitudes do alumno/a e da súa actitude ante a disciplina.

Requisitos mínimos esixibles para obter unha cualificación positiva:

Todo o alumno deberá cumprir na súa totalidade cos contidos e criterios de avaliación establecidos na programación correspondente.

Criterios de recuperación:

O alumno que teña suspensa a asignatura de clarinete do curso anterior, deberá recuperar a materia non superada antes de comezar coa materia do curso superior.

ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

A atención á diversidade derívase do concepto de atención ás necesidades educativas especiais, na medida en que todos somos diferentes, somos diversos, non aprendemos da mesma forma e necesitamos unha atención diferente. Estas diferenzas veñen determinadas por variables como as capacidades, as estratexias cognitivas, a atención, os coñecementos previos, os estilos de aprendizaxe, a motivación, o axuste emocional, a integración social, etc. Neste sentido, tamén se expresa o concepto de atención ou educación individualizada, referida á necesidade de que cada alumno desenvolver as súas capacidades ao máximo e de forma persoal.

Na aula de clarinete, deberá adaptarse o exercicio diario ás condicións específicas de cada alumno, coa finalidade de dar unha resposta educativa o máis adecuada posible ás súas necesidades. Por esta razón, os obxectivos deberán adaptarse ás situacións concretas segundo considérese oportuno, do mesmo xeito que poderá ser necesario retomar, reforzar ou prolongar determinados contidos. En definitiva, o profesor terá a oportunidade de deseñar as súas propias actividades, modificándoas ata a súa correcta asimilación ou ben desenvolver outras novas en función da adaptación do alumno.

Unha ferramenta fundamental na determinación e orientación das medidas de adaptación, reside na **acción tutorial**. Tendo en conta a dificultade e especificidade dos estudos realizados no Conservatorio, a colaboración das familias é determinante para conseguir un desenvolvemento óptimo do alumno. Unha información ampla sobre as características e esixencias de cada materia e unha adecuada comunicación periódica e fluída, con entrevistas habituais cos pais, son a base para poder establecer as condicións máis adecuadas para o desenvolvemento do proceso didáctico. Así mesmo, establecerase unha comunicación constante cos compañeiros de claustro, profesores implicados na educación do alumno de maneira que se poidan obter datos relevantes que permitan en caso necesario reorientar a actividade formativa e levar a cabo as adaptacións que sexan necesarias.

ATENCIÓN AO ALUMNO CON TRAZOS DE DIVERSIDADE

A programación recolle medidas didácticas para atender os intereses ou aptitudes dos alumnos. Estas medidas poderanse adoptar despois de realizar unha avaliación inicial ao comezo do curso, aínda que, pódese establecer unha tipoloxía xenérica do alumnado atendendo a tres criterios específicos:

En función do seu nivel musical:

Alumno avanzado: o alumno está dotado dunhas capacidades por encima do previsto para o seu nivel; é capaz de atopar solucións en por si aos seus problemas técnicos co instrumento e progresa técnica e musicalmente a gran velocidade, á vez que é capaz de acometer tarefas máis difíciles do habitual para a súa idade. Neste grupo podería haber alumnos con altas capacidades intelectuais, para os que se podería flexibilizar a duración das etapas na súa formación ou que poderían requirir atención diferenciada por parte das administracións educativas por medio de programas específicos.

Alumno intermedio: é aquel que asimila con corrección os contidos programados para o seu nivel e que supera os novos obstáculos normalmente.

Alumno que presenta dificultade e baixo nivel: aquel que asimila os contidos a un ritmo menor do previsto. Neste grupo podería haber alumnos con dificultades de aprendizaxe, dificultades co idioma ou que por diferentes razóns incorporáronse de forma tardía ao sistema educativo. Estes alumnos poderían necesitar programas específicos de axuda ou clases de reforzo e nalgúns casos atención de profesionais especializados.

En función da súa actitude e interese cara aos estudos e formación musical:

Alumno motivado: presenta unha actitude positiva cara á aprendizaxe, non sendo necesaria unha motivación adicional para conseguir un ritmo de traballo adecuado na clase e en casa.

Alumno con escaso interese: considera a súa asistencia ás clases como unha actividade extraescolar. O esforzo orientarase aquí a tratar de cambiar esa actitude, tanto no alumno como nos pais ou titores, xa que na maior parte das ocasións débese a unha gran falta de información e descoñecemento.

Por tratarse de alumnado con necesidades educativas específicas:

Ben porque se trate de alumnos estranxeiros (con ou sen coñecemento do idioma), superdotados ou discapacitados físicos ou psíquicos. As necesidades deste tipo de alumnado trataranse de forma diferenciada e individualizada, dentro das lóxicas limitacións da materia (poderanse adaptar no posible as actividades para realizar, deseñar actividades de reforzo ou de ampliación, expor actividades substitutivas ou alternativas, etc..

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Existen unha serie de medidas establecidas legalmente con vistas a responder as situacións extremas da diversidade do alumnado:

Reforzo educativo: trátase dunha medida de atención á diversidade dirixida especialmente a aqueles alumnos que presentan dificultade ou baixo nivel. Pódese entender como un esforzo adicional que precisa realizar un alumno temporalmente ao non superar algúns dos contidos propostos. Dadas as características do centro e as particularidades da materia, non se contempla a posibilidade de realizar apoios fose da aula e a cargo dun especialista (como o profesorado de Pedagogía Terapéutica), senón que se realizarán na aula co profesor de clarinete. O reforzo pode consistir en: a realización dunha serie de traballos (fose do horario de clase) de consolidación dos contidos esixibles ou o establecemento dun horario de resolución de dúbidas ou de revisión de tarefas (por exemplo, minutos antes ou despois doutra clase á que o alumno deba acudir ao Conservatorio).

Adaptacións curriculares individualizadas: esta medida de atención á diversidade supón a modificación dalgúns elementos do currículo. Estas adaptacións poden ser de dous tipos: non significativas e significativas. Ocuparémonos nesta programación das adaptacións curriculares non significativas, dado que as significativas supoñen modificar elementos básicos do currículo, actuación que debe ser levada a cabo con coñecemento do departamento didáctico e de inspección educativa, así como realizarse de acordo a unha previa avaliación psicopedagóxica.

A diferenza do reforzo educativo, unha adaptación curricular non significativa realízase previamente á impartición dos contidos coa finalidade de adiantarse á aparición dos problemas prevendo (dada a capacidade do alumno, coñecida a través da avaliación diagnóstica) que dita actuación será necesaria para eses contidos concretos. Unha adaptación curricular non significativa pode afectar:

- **Á metodoloxía**, utilizando as estratexias máis adecuadas ao alumno, orientando o seu estudo cara aos aspectos máis apropiados, proporcionando os materiais ao alumnado, etc.
- **Ás actividades**, deseñando algunhas específicas, diminuindo ou aumentando o seu número, establecendo diferentes graos de consecución, etc.
- **Á avaliación**, empregando ferramentas de avaliación diferenciadas, eliminando ou introducindo determinadas probas, etc.

TEMAS TRANSVERSAIS

A nosa materia tamén trata esta serie de elementos transversais que son abordados desde cada unha das diferentes materias que comprenden o currículo dos ensinos de réxime

especial de música, e que nos dan a oportunidade de reflexionar sobre a dimensión máis persoal da educación.

Á hora de abordar a educación en valores seguiranse as seguintes consignas:

- A **educación ambiental** tratarémola a través do coidado pola produción excesiva de sons por parte do alumnado, a concienciación sobre contaminación acústica, e a través da importancia que se lle debe de dar ao silencio como marco de calquera actividade musical.
- En canto á **educación para a saúde**, abordaremos a través da práctica corporal, aprendendo a apreciar e valorar o propio corpo e as súas posibilidades de movemento, tendo en conta e incidindo sobre a educación postural e a adquisición dun correcto ton muscular. Ademais, a música, polos seus compoñentes afectivos, fisiolóxicos e intelectuais, tamén incide de forma positiva no equilibrio persoal e anímico das persoas.
- No referente á **educación para a igualdade de sexos**, partiremos de que a música non está relacionada co sexo do alumnado, e de que toda actividade musical en grupo partirá do principio de integración, de colaboración e de respecto mutuo entre os integrantes da clase independentemente do sexo ao que pertencen.
- A **educación para a paz e a tolerancia** traballarase a partir de pezas doutras culturas e das relacións que se establezan coas persoas da contorna.
- A **educación para o lecer** traballarase a partir do concepto produtivo do lecer, a través da asistencia a concertos, audicións, recitais e outras actividades culturais, ademais de fomentar escóitaa de música e a lectura de libros relacionados co traballado en clase.
- En canto á **educación do consumidor** trataremos que o alumnado adquira unha actitude crítica ante o fenómeno musical, axudándolles a forxar un criterio á hora de decantarse por diferentes versións, e propiciando dese modo un aumento da súa capacidade de elección á hora de consumir música.
- Para finalizar, a **educación moral e cívica** abordaremos ao ter presente o respecto ás normas e a necesidade da súa existencia como poden ser á hora de tocar en grupo: a entrada simultánea, o mantemento do plano sonoro adecuado, a actitude de escoita e respecto aos demais. Todas estas normas estarían referidas aos compañeiros, á material da aula, ao profesor, etc.

TRATAMENTO DAS TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN (TIC)

Hoxe en día é difícil pensar nun modelo pedagóxico que non se complemente cos recursos tecnolóxicos, permitindo unha formación máis completa e posibilitando unha renovación na pedagogía e na didáctica. A educación ten que avanzar ao paso da sociedade co fin de enriquecerse mutuamente.

O centro debe contar con algún equipo informático con conexión a internet. Para a materia de clarinete, a rede é unha importante fonte de información, tanto para a consulta de fondos de bibliotecas, lectura de artigos especializados sobre a materia, procura de partituras, arquivos de audio, vídeos ou libros especializados. É recomendable usar na aula tecnoloxías da información e da comunicación, sempre que contemos con recursos que nolo permitan.

ANEXOS 1

Actividades e instrumentos de avaliación:

O procedemento xeral de avaliación é o da “avaliación continua”. Como instrumentos para controlar o grao de consecución dos obxetivos temos que mencionar as audicións e os controis que periódicamente se realizarán. Do mesmo xeito no caderno da aula reflexaranse aspectos tais como as obras, estudos e escalas superados polo alumno, faltas de asistencia, actitude ante a asignatura, etc..

Nos casos de perda do dereito á avaliación continua artellaráse un sistema extraordinario de avaliación que determine se o alumno ten superados os obxetivos mínimos do curso.

Procedemento de Avaliación:

Procedementos	Rexistros	Criterios de cualificación
Traballo diario e actitude	Diario de clase como rexistro de información.	50% diario 45% actitude 10%
Exámen de escalas, estudos e obras.	Rexistro escrito de exámenes.	25%
Participación en audicións e concertos en público.	Rexistro escrito de concertos.	25%

Criterios de Cualificación:

Serán cualificados con un 9 ou un 10 os alumnos que superen de xeito sobresaínte os obxectivos fixados para ese curso.

Serán cualificados con un 7 ou 8 os alumnos que superen de xeito notable os obxectivos fixados para ese curso.

Serán cualificados con un 6 os alumnos que superen os obxectivos mínimos e manifesten una actitude positiva cara a asignatura,

Serán cualificados con un 5 os alumnos que simplemente superen os obxectivos mínimos.

Serán cualificados con un 4 os alumnos que no acadaran os obxectivos mínimos pero manifestaran unha actitude positiva e ofrecen posibilidades claras de recuperación.

Serán cualificados con un 3, 2 ou 1 aqueles alumnos que claramente non acadaran os obxectivos mínimos, dependendo a cualificación dos criterios de avaliación referido á actitude ante a materia.

Considerarase a asistencia con regularidade a clase como directamente vencellada coa actitude mostrada ante a materia.

PROMOCIÓN E ACCESOS

PROBA DE ACCESO A 2º, 3º E 4º D GRAO ELEMENTAL

Consistirá na interpretación de dúas obras de libre elección e dun exercizo de lectura a primeira vista. Como orientación para a elección das obras convén ter presentes as obras programadas (na programación de clarinete deste centro) para o curso inmediatamente anterior ó cal se pretende acceder.

PROBA DE ACCESO A PRIMEIRO DE GRAO PROFESIONAL

Consistirá na interpretación de tres obras de diferentes estilos, unha delas de memoria. Das obras que conteñan máis dun movemento só será requerido un deles, sendo elexido éste polo propio alumno.

LISTADO ORIENTATIVO DE OBRAS A INTERPRETAR NA PROBA DE ACCESO A PRIMEIRO DE GRAO PROFESIONAL.

BARROCO-CLASICO:

Concertos de: J. M. Molter

Divertimentos nº2: W. A. Mozart

Sonata nº2: X. Lefèvre

ROMÁNTICO:

Adagio: H. Baermann

Romance: M. Reger

Berceuse: G. Fauré

SIGLO XX:

Caprice: D. Milhaud

Sonatina: P. Harris
Fantasía: C. Nielsen

PROBA DE ACCESO ÓS RESTANTES CURSOS DE GRAO PROFESIONAL

Consistirá na interpretación de tres obras de diferentes estilos, unha delas de memoria (das obras que conteñan máis dun movemento será requerida a interpretación de todos eles de memoria). Como orientación das obras a interpretar servirá o listado de obras (desta programación) do curso anterior ó cal se pretenda acceder. Unha das obras interpretadas será de música de cámara podendo ser a formación clarinete-piano.

ANEXO 2

PREMIOS FIN DE GRAO

- Poderán presentarse todos aqueles alumnos do conservatorio profesional da Estrada que finalizasen 6º de grao profesional cunha cualificación media de 8 ou máis, e que non teñan ningunha materia pendente do curso anterior.
- O concurso terá lugar ante un tribunal único para todos os aspirantes e constituído especificamente para este fin, que será designado polo director do centro. O tribunal estará formado por tres profesores, dos que só un deles será membro da especialidade de procedencia do alumno aspirante ao premio. Non poderá formar parte do citado tribunal profesorado que impartise docencia directa a ese aspirante durante o curso anterior.
- Estas probas levarán a cabo unha vez finalizada a sesión de avaliación do fin de curso. Para os efectos de organización académica, a citada proba non se realizará despois de 20 de xuño.

CONTIDOS DA PROBA

Presentación por parte dos aspirantes dun programa adecuado á categoría da proba, cunha duración comprendida entre os 20 e os 40 minutos, sendo 20 minutos a duración mínima. O tribunal terá plena liberdade para interromper a interpretación dos candidatos cando o considere oportuno.

Interpretación de memoria de polo menos una das obras do programa

Elaboración, por parte do aspirante, e posterior entrega na secretaría do Centro das notas ao programa elaboradas por el mesmo, polo menos con tres días de antelación á celebración da proba, non recolléndose ningunha fóra de prazo sen a debida xustificación, que será atendida a criterio da Dirección do Centro.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Interpretar as obras mostrando o control técnico do instrumento. Con este criterio comprobarase que o alumno demostre unha excelente capacidade e control técnico pleno do instrumento e valorarase segundo os seguintes indicadores:

Dificultade do repertorio

Control do ritmo e a medida de figúralas

Claridade e igualdade na digitación

Calidade do son

Interpretar as obras con coherencia no estilo interpretativo en concordancia coa estética das mesmas. Con este criterio valorarase o estilo interpretativo do alumno mediante os seguintes indicadores:

Aplicación das articulacións segundo o estilo da obra.

Adecuación sonora aos diferentes estilos

Adaptación das dinámicas a cada estilo de interpretación

Corrección na execución dos ornamentos

Interpretar as partituras con rigor e calidade respecto de movementos, notas e tempos. Con este criterio comprobarase o rigor do alumno na interpretación das obras que se valorará mediante os seguintes indicadores:

Respecto dos aires e movementos.

Fidelidade das indicacións agógicas e dinámicas contidas na partitura.

Exactitude na exposición das notas.

Mostrar as calidades artísticas e unha excepcional capacidade de comunicación musical.

Con este criterio valorarase a interpretación artística do alumno mediante os seguintes indicadores:

Capacidade de comunicación musical.

Concentración ao longo do recital.